

IJE, ŽUVA, PUNO JE LIPI

Frano Petković, Blato
65. ulica, br. 17

Naša lipa rič onidit teti Žuvi sveja je navrh jezika stala pronto, za da bi prva, čin justa otvori, iz njih kako zvir iz smrške kad uza nju projdeš, oli kamen u nju vržeš, izletila. S ton riči naši su stari mogli sve što su hotili reć, a da jin ni tukalo tratit ni vrime ni možjane za išćat onu pravu koju bi šnjon zaminili. Recimo, ako bi žena lušijala lancune, i ako bi je kogo zapita što čini, rekla bi mu da onidi lancune, ako jih je režentavala, isto bi rekla da onidi lancune, ako bi jih, nakon tega, rastrila, jopeta bi rekla da onidi lancune, a ako bi jih, nakon što su se osušili, homo reć, sumprašavala, i za to bi, kako i za sve ostalo što je nakon tega šnjima činila, rekla da onidi lancune. Oli, da se boje razumimo, ako bi rekla, recimo, da je onidila pandil, su tin je mogla reć da ga je kalala, jerbo jon je, da prostite, došlo za onidit se, oli da ga je oprala zabudi je bi halav, oli da ga je rasparala za pričinit ga, oli da ga je iskrpila, jerbo jon se bi iskida, oli da ga je vrgla, zabudi jon više ni bi zaništa. Sve se to, i još toliko tega, šnjon, s ton našon lipon riči onidit, o pandilu moglo reć, oliti onidit. I ni ona starima vridila samo kad bi se o lancunima oli pandilima govorilo, nego i o svemu što su čejad činila, oli se na nebu i na zemji dogadjalo. Recimo, ako se nad miston nebo otvorilo, moglo se lipo reć da se nebo onidilo, a ako se tun još i velikani daž nakon tega na zemju istresa, moglo se reć i da se ti veliki daž na zemju onidi. E, bome. I kad bi se tako reklo, svak bi te, ako mu je bilo do tega da te razumi, jerbo čoviku i ni uvik potriba drugEGA razumit, moga znat što si mu hoti onidit. Ma, našon se teti Žuvi, a ode je o njon

rič, znalo sućedit, jerbo jon je jezik puno putih, kako i prašina prid jidnon meklon, ispid pameti leti, da je čejad, i kad su hotila, baš i nisu uvik alavija onidit mogla. Apozito bi se to sućedito kad bi se štogo snervalo, oli kad bi jon, u malo vrimenta, tukalo puno tega reć. Tadara bi jon rič onidit izletila, a da jon iza nje ne bi, kako tuka, izašla cila rič koja bi čoviku dala znat što je to ona onidila, nego bi jon kroz justa, umisto cile riči, izašlo samo bokun od nje, a digod jon se, kako da je i ti zadnji bokun od riči pogucala, ni on ne bi ču, nego bi jon umisto njega kroz justa samo prazna arija puhнула. I baš zaradi takega govora, kojega je puno putih svak moga razumit kako je hoti, teti se Žuvi i sućedito ono su čin su se onadar čejad, može se i danaska čut, jedno vrime po mistu baš lipo zabavjala, oliti onidila.

Naša lipa rič onidit teti Žuvi sveja je navrh jezika stala pronto, za da bi prva, čin justa otvori, iz njih kako zvir iz smrške kad uza nju projdeš... S ton riči naši su stari mogli sve što su hotili reć, a da jin ni tukalo tratit ni vrime ni možjane za išćat onu pravu koju bi šnjon zaminili.

Donkle, ono što san, o temu što jon se zaradi njezinega jezika i te riči onidit bilo sučedilo, ču, ču san, a ono što nisan ču, i što, jerbo je to taka stvar bila, niko ni ni moga čut, onidiću onako kako mi pamet govori da je moglo bit. Pa kako ispade. Za početak, uz ono što se o teti Žuvi već reklo, vaja dodat da je imala prijateljicu Maru, s kojom je bila kako prst i nokat još otkad su jin prvi pravi zubi počeli rest i koja jon je, kad je tukalo, neka su bile istih godišć, sveja bila kako starija sestra. A moglo bi lako bit, kad se sve lipo skonta, da jon je bila i baren mrvu više od sestre. Imala je teta Žuva i muža, barbu Ivana, u kojega se, baren u vrime kad se ovo sučedilo, ko će znat zaradi čega niki despet bi uvuka, i kad bi mu ona, recimo, rekla da bi bi red onidit to i to, većinon bi je prvo bilo pogleda, a ondar bi jon, kad bi mu ona ponovila što bi to vajalo onidit, reka da je to i to pizdarija i da se on, u njegovin godišćima, s pizdarijama ne misli onidit. A za reć kako ije, kad je o godišćima rič, tadara jih ni on, a ni ona, koja je od njega bila mrvu i mlaja, nisu imali priko pedeset. O temu koliko jon je bidnon bilo teško prisvadit ga da onidi ono što je svaken čoviku red onidit, puno se putih znala potužit, prvo svojon Mari, a ondar i drugin susidama, a i svakon dobron duši koja bi je imala vrimena i voje poslušat. A takih strpjivih duša, zabudi su je čejad kad bi se abrivala baš s guston slušala, nikad jon ni manjkalo. „Njemu štogo onidit i gluhemu isto van je“, jadala bi se po selu i komu je tukalo i komu ni tukalo. Četvrti se u ovon priči, ni kriv ni dužan, naša jedan Marin, vridno čejade koje u mistu nikomu ni smetalo, i uz kojega su i muški i ženske, ako jin za kojigo grezi posal ni tribova, prohodili kako da je od cakla. Još ovemu vaja nadožuntat i to da jon je, u vrime kad se ovo sučedilo, prijateljica Mara, brez koje se teta Žuva uvik ćutila nikako izgubjena, bila doбота već dva miseca u ćere, koja jon se bila udala u Cavtat, oli u Konavje, i kojom je baš u to vrime tukalo rodit. A da jon ni tukalo rodit, i da jon mater, spomenuta Mara, doбота dva miseca ni bila šnjon, lako je moguće da se tadara teti Žuvi ne bi ni bilo sučedilo ono o čemu će se ode rič stratit.

E bome. A cila se ta nevoja počela kotit kad je ariva stajun za vrtal u Zlinjama okopat i bob posadit, a to je po teti Žuvi bilo kad bi vidila da su se po mistu prvi vrtli počeli onidit. Tako je to njon oduvik stalo u glavi, ma barba je Ivan, kad je ta

stvar u pitanju, ima sasvin drugu indeju, koja mu je godišćima pomalo zrila i baš mu pasanega godišća do kraja sazrila, a koja mu je, ukratko, govorila da je posal kolo vrtla i boba, kako je ženi mrvu svisine i učeno bi reka, apsalutno čista pizdarija, s kojom se čejade kako što je on ne bi tukalo onidit. I kad je stajun za kolo vrtla i boba se ćapat, po teti Žuvi, jopeta bi doša, ni mu više u možjanima ni milimetra bilo di bi mu se, kad bi je i ima voje išćat, mogla nać indeja da se, jerbo se to sveja činilo, vrtal tuka sredit i bob u nje posadit. I tako je to lipo počelo: njegovi možjani protivu možjanih žene mu Žuve, koja je držala da je ne sredit vrtal, i to još u Zlinjama di je cilen mistu prid očima, i stit bob, kad mu je vrime, čoviku i sramota, i ludost, i velikani grih. Bome. Kako su se, iz večeri u večer, njih dvoje u posteji kolo tega kuntreštavali, jerbo trpeza je za barbu Ivana oduvik bila misto za jist i mućat, a na drugen ga se mistu priko dana, jerbo je sveja bi u priši, nikako ni moglo ćapat, može se obaznat po onemu što je tadara sama po mistu iz dana u dan pripovidala, a što se, zaradi načina na koji jon je jezik isprid pameti leti moglo razumit i ovako i onako, insoma, svakako. U zadnju, od tega što je po selu pripovidala onidilo se što se onidilo i zaradi tega što je tun uvik bila rič o posteji i što se take stvari, iz posteje, u naska onidu i boje nego oganj po suhon gorščici kad pravi vitar puhne. A vitra tun, pravega, jerbo tako to u nas oduvik gre, ni moglo falit.

A cila se ta nevoja počela kotit kad je ariva stajun za vrtal u Zlinjama okopat i bob posadit... Ma barba je Ivan, kad je ta stvar u pitanju, ima sasvin drugu indeju, a koja mu je, ukratko, govorila da je posal kolo vrtla i boba... apsalutno čista pizdarija.

Prve dvi oli tri setemane, dok se još nadala da će ga uspit prisvadit da jon onidi ono što je tukalo, i ni po selu govorila o onemu što jon duši ni mira

dalo, a biće da je je mrvu bilo i sram prid onima kojima su vrtli već kako se hoće bili sredjeni. Ma ondar se u jednen momentu u njon sve onidilo, i jerbo jon prijatejice Mare ni bilo za da jon bidna u svojon nevoji dušu otvori, kako je činila otkad za se zna, počela je, prvo kako izlarga, a ondar dreto dretasto, svoj jad i svoj jid susidama i svakon koja je je hotila slušat onidit. Insoma, kako je vrime prohodilo, a vrtal jon se usrid sela ni onidilo, počela je popravo gubit živce i okolo kukat i na svojega se Ivana tužit, i što je najgore, svako jutro pripovidat, do u dlaku, što su sve sinoć ona i on u posteji jedno drugen onidili. Tako je jednega jutra, jerbo više ni mogla izdurat, uzdišuć susidi rekla da ga je, kad je došla u kamaru, a on je već bi lega i s kuverton se priko glave onidi, lipo onidila je li spi, i da kad jon je, nesrića, ispod kuverte onidi da ije, da mu je ona ondar, sve na lipe, puno lipe, onidila da je stvar taka i taka, da što je bilo, bilo je, i da se, bome, više nima što čekat. Ukratko, da ga tuka oli onidit, kako Bog zapovida, oli ne onidit, to mu je kako zapritila, pa neka bude što bude. „A on“, uletila jon je u rič susida, koja je siguro već bila štogo o njon i barbi Ivanu načula, „što ti je, Žuva, on reka?“ „A što bi mi, nesrića, onidi? Prvo je ispod kuverte zabeštima pasa tega i tega, i kurbu impeštanu još, i ondar temu nadožunta da san baš našla kad ću ga s pizdarijama doć zajebavat, a jan san mu ondar, jerbo je u meni sve vrilo, lipo onidila da oli ga ni sram, nesriću, i da jon ga je, kako Bog zapovida, već onidi, da bi sadara i on i ona bili mirni. E bome. A on ti mi tun, sempre nesrića s glavon pod kuverton, da koju san, materinu, su tin navalila i da neka kuco činin ako mi je do tega da mi ga onidi.“ Tun jon je susida rekla: „Bože moj dobri!“, a što jon je bilo u glavi, i kako je tetu Žuvu, zabudi se tun bob na kojega je ona mislila ni bi ni spomenu, to se znat ne može.

Insoma, zabudi jon ga on, jerbo je tako još prin godišće dan bi odluči, ni nibokun hoti onidit, nego bi jon jedan put, uz pasa tega i tega i kurbu impeštanu, obećava da hoće, ako ga pusti na miru, a iduću večer jon, uz materinu i još toliko tega, reka da njemu do tega ni i da ni lud su ton se pizdarijon onidit, i zabudi se to ponavjalo iz večeri u večer, ovaki i slični razgovori tete Žuve u susistvu i po selu, sve žešći i žešći, nastavjali su se iz dana u dan, pri čemu jon je, kako je vrime za

bob jon onidit prohodilo, jezik ispid pameti jidno sve žešće i sve daje leti. I što su kurijozne po mistu od nje više išćale da jin onidi što jon se u kamari i posteji pasanu noć sućedilo, a bome su išćale, i još kako išćale, to jon je jezik sve daje ispid pameti bi, recimo, kako da se prašina okolo dizala, a da mekle koja bi je onidila, kako ni vitra, tun nindji ni ni za lik bilo. Sve u svemu, sućedilo se ono što se sućedit moralo, i teta Žuva, zato što se u susistvu i po selu jedva čekalo za iz prve ruke čut kako to šnjon i s mužen jon u kamari i posteji gre, ni mogla o temu na svoj način ne progovorit, apozito radi tega što je bila sigura da su te kojima je svoju nevoju ispovidala sve do jedne njezinu bandu držale. Sve bi one, kad bi jin rekla dokle je šnjin u svojon borbi da jon ga onidi arivala, uzdisale i govorile da ne možedu virovat da jon je Ivan taki čovik. „Nesrića, a ne čovik“, ispravjala bi jih udija teta Žuva, a kad je jedna rekla, kako da barbu Ivana hoće obranit, da bi moglo bit i da mu se štogod sućedilo, poradi čega jon ga bidan i da bi hoti ne može onidit, ona jon je dreto spomenula onu stvar, da prostite, i nadožuntala temu da što ne bi moga, da bi, kaki je, za obid i cilega vola moga onidit, i da ne da jon ga ne može onidit, nego da, nesrića, neće, i neće, i to baš njon za despet.

Tako je to šnjon i šnjin bilo, i nakon što su se još niko vrime kolo tega natezali, on jon je jedne večeri, kako svoju zadnju, reka da neka više u svoju tvrdu glavu sti, i to za sveja, da njemu od te pizdarije više ni potriba, i ako njon toliko tribuje, da ga ondar neka lipo sama onidi. Siguro je on tun spomenu i di jon motika stoji, ako možebit ne zna, za ti posal onidit, ma kad je o ton večeri sutradan sva u nikoj febrri po selu govorila, ni u priši, i jerbo jon je ništo puno većega tukalo reć, ni ti put bob ni motiku spomenula. Ono puno većega što je onidila, nakon što je rekla da jon je sinoć reka, da jon ga neće onidit i da ga neka lipo sama onidi, bilo je da se tun, nesrića, pokri po glavi i da mu to ni bilo dosta, nego da jon je za despet još nakon tega i prdnu, e bome, kako da je su tin državni pečat na ono što jon je bi reka onidi. I ni mu ni to bilo dosta, nego jon je, nesrića, još i usrid riči zahropa. „Ma krejan“, rekla je jedna od onih kojima se potužila, druga je dva oli tri puta livo i desno glavon onidila, treća se, kako da jon se tun črni vrag iznenada bi

ukaza, samo dva puta brzo prikrižila, a teta Žuva je na to rekla da ije, da ne laže, i da je popravo prdnu, i još kako, i da ona tun više ni mogla izdurat, nego mu je rekla da ako mu je to zadnja, da se ona više šnjin nibokun ne misli kolo tega onidit, da, što se nje tiče, može prdit i hropat koliko ga je voja, ma da neka, bidan, ne računa da će mu ga ona umisto njega onidit. I kako zadnje, a što je bilo najvažnije što mu se bila paričala za onidit, rekla mu je da, kad su već dotle arivali, da će ona nać i bojega čovika od njega, nesriće, za da jon ga onidi. I jerbo je, dok mu je to govorila, on već hropa, možebit popravo, a možebit i da jon pokaže da je ne obada, ona mu je za svaki slučaj, kako za žuntu, još rekla i da mu se ondar neka cilo selo smije. Kad su one tri čule da mu je rekla da će ona nać bojega od njega za da jon ga onidi, u čudu velikanen su zinule, a ona što jon se kako črni vrug bi ukaza je je zapitala: „A on?“ Teta Žuva je na to udija rekla da je, nesrića, kad mu je to rekla, već hropa i da njon više ni bilo briga je li je ču, oli je ni ču, jerbo da je ona tun sve što će onidit već u glavi bila onidila, i da je mirna, kako čisto i sito malo dite, legla u postēju i škinju mu, za ne reć štogo drugoga, obrnula. Tako je to bilo, a ko će jon ga, umisto barbe Ivana, onidit teta Žuva ni bila rekla, a one tri kuriozne duše nisu je o temu ni pitale, računajuć da će jin to ona, ako je zaozbilj mislila ono što je rekla, kad za to vrime dojde, ionako sama onidit.

Insoma, čin jin je pripovidila što je imala, a što je mužu dok je hropa bila rekla, zaprišila je brzo do Marina, onega što je našon čejadi, kad jin za kojigo grezi posal ni tribova, bi kako da je od cakla, za šnjin se dogovoriti da jon ga, jerbo je stvar taka i taka, što prin onidi. „Neće ti, Marine, bit žal“, tobože mu je rekla kad su se o svemu dogovorili i ondar je, lagahna kako pero, išlaća doma za parićat sve što je za sutradan tukalo, kad se, jerbo se više ni imalo što čekati, s tin Marinon dogovorila da će jon, da se razumimo, vrtal uskopat i bob onidit. Tako je to bilo i za virovat je da tu večer u kamari i u postěji, nakon više od dva miseca, s jedne bande uvridjena i jidna, a s druge i zadovoljna što će jon se i brez muža bob onidit, ni ni jedne jedine riči rekla, a biće da ni barba Ivan ti put ni bi prdnu i nakon tega, njon za despet, zahropa, nego su, kako u crikvi priko mise mučice svak svoje po glavi kontubali. A kad je svanulo, ona

se, prva iz posteje onidila, ma ne za svarit mu kafu kako je užala, nego za parićat ono što je ti dan, za da se alavija okripi, bila promislila onidit Marinu. I kad jon se muž kala iz kamare i vidi da ga na trpezi ne čeka kafa, prvo je muča, a ondar je je zapita da što to vari, na što mu je ona mišajuć ništo u teći više puhla nego rekla: „Varin“. Ni mu rekla ni što, ni za koga, a ni je on ni pita, nego je jidno i brez riči iz kuće izaša. I tako je, eto, poče ti dan u kojien jon je Marin uskopa vrtal i onidi bob, za što ga je ona lipo najila i još mu uz žrnadu i jednu muževu staru, ma kako novu, jaketu dala.

Od tega dana teta Žuva ni više po susistvu i po selu jidno govorila o temu što jon se večer prin u kamari i postěji sućedilo, i što su sve ona mužu i muž njon onidili, nego se sva rascvitana, mužu za despet, usud falila kako jon je ti Marin lipo onidi što jon je tribovalo, ma jerbo jon je tun jezik siguro još žešće i daje ispid pameti leti, ono što je govorila moglo se razumit, ako se baš moglo, i ovako i onako, a ono što je zapanćeno da su čejad razumila, moglo bi se svest na to da jon ga je ti Marin onidi alavija, da jon ni samo na brzinu mrvu po vrhu zaprška, kako jon je njezin Ivan uža, nego da je lipo čapa u duboko, insoma, onako kako tuka i kako se hoće. Biće da je rekla i više od tega, jerbo, kad bi se abrivala, ni znala fermat, apozito ako bi se našlo onih koje bi je sempre tiskale, jerbo tobože nisu znale da je ti Marin taki, da jin o njemu onidi još i ovo, i još i ono. Govorile su jon da što to bidna govori, da ni moguće da je Marin taki, da ko bi ga, judi moji, reka, i još toliko tega, a sve to zaradi tega da bi od nje što više o temu kako jon ga je onidi čule. Tako se na kraju sućedilo, nakon njezinoga svavanja s mužen koji jon ni hoti bob onidit, i nakon što jon ga je umisto njega onidi ti Marin, da se po mistu prvo počelo govoriti da para da je teta Žuva išla mrvu kako na špuntin, a ondar, nakon što jon je ti Marin onidi ono što jon muž ni hoti, i da je bidna išlaća, ma popravo. I jerbo je sve to bilo ovako kako se reklo, i ti je Marin, uz obilatu i kripnu marendu, uz staru, ma još novu, jaketu barbe Ivana, a biće da mu je teta Žuva i kojigo solad u žep onidila, ni kriv ni dužan doživiti ništo čemu se ni u najbojen snu ni moga nadat. U malo ričih, od Marina što je u mistu bi kako da je od cakla, otputa je, a da ni razumi ni kako ni zašto, osta jedan sasvin drugi Marin.

Od tega dana teta Žuva ni više po susistvu i po selu jidno govorila o temu što jon se večer prin u kamari i posteji sučedilo... nego se sva rascvitana, mužu za despet, usud falila kako jon je ti Marin lipo onidi što jon je tribovalo.

Duralo mu je to čudo možebit ni dvi cile setemane, ma dok je duralo, paralo mu je da mu se cili život u jedan lipi kako san pritvori. Još jaketu što mu je je teta Žuva dala ni ni bi, za kako u svetac narešit se, sti na se, a čejad su ga po mistu već zadovoljno gledala, smijuć mu se lipo i očima i justima. Niki bi mu, bome, i ruku na rame stili i rekli: „E Marine, Marine!“, a niki bi mu i izlarga veselo mahnuli, neka su prin tega uza nje kako da ga ni, oli kako da je od cakla, prohodili. A još su veće čudo bile ženske, i starije, a i one mrvu mlaje, bome, koje su kako nikad tiščac uza nje pasavale i kurijozno ga gledale kako da mu ništo puno važnega i lipega hoćedu reć, a od čega bi se on udija cili onidi. Ma, kako se reklo, nisu mu to čudo i ta lipota durali ni dvi setemane, a čejad su jopeta, i muški i ženske, malo po malo, ako jin ni tribova za kojigo jin grezi posal onidit, uza nje kako da ga ni pasavala.

Toliko o ten Marinu. A kad je o barbi Ivanu rič, od kojega je, jerbo jon nikako ni hoti onidit što je od njega išćala, sve ovo i počelo, ni, bome, ni on loše pasa. Ono ga jutro, kad je tukalo da dojde Marin za vrtal jon uskopat i bob onidit, kad se iz kamare kala, ni bila, kako je bi red, dočekala kafa, a ni mu, kad je je zapita da što to vari, ni odgovorila kako bi žena mužu tukala. I to je bilo uz, nakon tega, kojigo dan tihe mise u kući, zaradi njezinega, a i njegovega, despeta, sve što mu je tukalo pritrpit. Za jaketu, staru a još kako novu, ni ni zna da je je Marinu dala, a i da je zna, ne bi ništa reka, kako što ništa ni reka ni za lipo sredjeni vrtal na Zlinjama, uza kojega je, otkad mu ga je Marin onidi, prohodi kako da ga ne vidi, oli kako da ni njegov. Sve drugo što se po mistu pripovidalo - o temu kako ga je žena dobota dva miseca svaku večer zaludu išćala

za da jon ga onidi i kako je, jerbo ni hoti, ona lipo našla tega Marina za da jon onidi ono što on ni hoti - njemu do uha ni rič ni arivala, a ni se tun, jerbo je taki čovik bi, ni kojigo dobri prijatej naša za šapnut mu da mu Žuva svašta po selu pripovida. Jedino što je o svemu temu od niki moga čut, bilo je to da ni on više za kolo vrtlih se zajebavat i da mu evala što se tega vraga libera i što je Marinu da da mu ga sredi. Bilo kako bilo, nakon što jon se vrtal sredi, teta Žuva ni više muža po selu spominjala, a za reć kako ije, Marina je na svoj način, kad bi jon se prilika ukazala, i daje po selu znala pofalit. I ko će znat koliko bi ga još bila falila da jon se, možebit desetak dan nakon što jon je Marin bi vrtal sredi, iz Cavtata ni vratila Mara. Vaja udija reć da bi se, da jon se ona ni vratila, moglo lako sučedit da bi se ova čakula, kako i sve čakule, bila zaboravila, a da bidna teta Žuva ne bi ni znala kako su je čejad razumila dok jon je, u jidu, jezik po blaskin štradama i putima ispid pameti biža. Ma vratila se i jednega jon je lipega jutro, nakon što jon je muž išća po svojen poslu, kako vitar uletila u kuću, i nakon što je za sebon onidila vrata kroz zube jidno, ma jidno, rekla: „Oštija, Žuva, jesi li tin prava, di ti je, ženo Božja, pamet?“

Govori se da je baš tako bilo, da se Mara večer prin bila vratila doma i da je na brodu do Korčule od jedne Blajke čula kako se govori da je bidna Žuva išća na špuntin, oputa i sasvin, i da po cilen mistu gre i pripovida kako jon ga je Marin lipo i alavija onidi, insoma, puno boje nego što je to njezin Ivan čini dok je čini. Bože sačuvaj! Bila bi Mara istu večer išća do nje, toliko jon je bila draga i toliko se zaradi tega što je od te čula bila uznemirila, ma vajalo jon je prvo promislit što jon tun tuka onidit, a i što onidila da onidila, ni to mogla prid mužen jon, nego u četira oka, nasamo. I tako jon se ni išća javit čin je u Blato arivala, kako je uvik činila, nego je čekala da projde večer, da projde cila noć u kojon od velike brige i čuda kako jon se to prijatejici sučedilo da je na špuntin išća, i to sasvin, ni ni oka onidila, a ujutro se, čin je svanulo digla i stala pronto za da, kad jon Ivan izajde iz kuće, gre vidit što jon se to s prijatejicon Žuvon sučedilo da je, kako je na brodu čula, kroz malo vrimena cila na špuntin išća. I tako se, kojigo dugi dugi minut nakon što je Žuvin muž izaša iz kuće, našla prid prijatejicon. I nakon više od misec

dan ni je ni zagrlila, ni lipo pogledala je ni, insoma, sućedilo se tun ni bundi, ni zdravo, ni kako si mi, nego, dreto u glavu, božemioprosti, kako da se guja gruba prid njon za onidit je stvorila. E bome.

Teta Žuva je tun, a što je drugo i mogla, zinula kako da jon je Mara ti čas s onega svita arivala, zabudi se u tu uru nikako iz Cavtata ni mogla u Blatu i u njezinon kući stvorit. A za reć kako ije, ni bidna mogla ni razumit što jon to jidno kroz zube govori na taki grubi način, a još se ni pojubile nakon toliko vrimena nisu. A prijatejica jon ni samo ništo grubo govorila, što ona nikako ni mogla onidit, nego je je još i s obe ruke ćapala za ramena i tako je k sebi onidila da su stale nos uz nos, i tun je teti Žuvi paralo, kako se već reklo, da će ti čas zinuć i kako kojago zla guja, glavata i črna črnasta, otputa je cilu pogucat. A nego kako. „Luda, luda, dabili luda, je li to po mistu za onidit? Bože moj! To, to, to, too, tooo, po mistu, onidit. I komu, i komu, Žuva, Bog ti, pamet, prosvitli?!“, govori se da je uz ostalo vikala i uz svaku rić tresla šnjon kako da jon je najveće zlo u životu učinila. „A što to, Mara moja?“, bilo je tobože prvo što se je Žuvi onidilo iz justih otkad jon je prijatejica bila kroz vrata kako vitar uletila i ondar je za ramena ćapala. „Kako a što, šupja glavo, su čin tin misliš? Je li šnjon misliš? Šnjon misliš, šnjon!“, i daje je Mara na nju nahrđovala i tresla jon s ramenima. Vidila je Žuva da je tun ništo velega i grubega po sridi, ma jerbo ništa ni razumila, baš ništa ništa, zapitala je je doбота brez glasa: „S kojon to šnjon, Mara moja?“ „S kojon to šnjon? S kojon? Šnjon, šnjon, luda, dabili luda, šnjon. Ne šnjon, nego šnjon“, puhnuća je gledajuć put trbuha jon, i ispod njega. Jid je tun Mari, govori se, bi naresta kako nikad u životu, i samo jon je

Luda, luda, dabili luda, je li to po mistu za onidit? Bože moj! To, to, to, too, tooo, po mistu, onidit. I komu, i komu, Žuva, Bog ti, pamet, prosvitli?!... Kako a što, šupja glavo, su čin tin misliš? Je li šnjon misliš? Šnjon misliš, šnjon!

dlaka falila da je za onu stvar dole ni ćapala i rekla jon dreto di su jon se možjani kalali kad po mistu take gadarije pripovida.

„Ma što ti je, Mara moja, što mi ti se to sućedilo?“, ni mogla tun ne zapitat teta Žuva, zabudi još ni bila onidila što jon se hoće reć, i još jon je možebit rekla da što je tako za ramena onidi, da je boli, da što se sućedilo, da kako se to otputa jutros u Blatu stvorila, i da jon sve lipo onidi, pomalo, jerbo da je ništa ne onidi. „Ma što Žuva ne onidiš? Što ti, bidnoj služi to glave? Oštija, je li red ženi, i to tvójih godišć, o temu po selu falit? I komu, Žuva, komu si to onidila? Da ti se nesriće iza škinje smiju“, siguro jon je Mara govorila, rić po rić, ne molavajuć jon ramena. I još jon je, ako je je Žuva na to zapitala, a mogla je, da što je to i komu onidila, i da ko jon se iza škinje smije, mogla reć da jon se svi smiju i da govoru da je išlaća na špuntin, i to sasvin, ma ni, nego jon je, jerbo se i ona cila bila onidila, dreto rekla: „Falit se po selu kako ti ga je Marin, oni Marin, Žuva, onidi, i to sve, sve do u zadnju dlaku...“. I ako je je Žuva tun fermala i zapitala da koju jon to sad dlaku spominje, jerbo jon još ni bilo ćaro što jon to Mara hoće reć, i to na način na koji se u životu nikad, nikad, šnjon ni onidila, ni jon prijatejica mogla drugo nego sparat dreto koja je to, da prostite, zadnja dlaka. I nakon što je je tun u velikanen jidu tisla od sebe, jerbo je više ni kako s kiščima držala za ramena, mogla se je tun kako da je prid oltaron prikrstit i reć: „Gospe moja lipa, poć onen, da jon ga onidi“.

Kad je ta rić što jon je je Mara dreto, da prostite, sparala došla teti Žuvi do u možjane, ono mutnega što jon je unutra bilo otputa se raščaralo i udija jon se kroz cilo tilo onidilo. Zinula je kako da je je kogo ti čas svon forcon za grlo ćapa, ublidila, začrjenila se, jopeta ublidila, kako da je već pokojna, kolina jon ostala kako od bumbaka i dole jon, bidnon, po nogah uteklo. Insoma, ona tun siguro više ni bila svoja, ni znala ni di je, ni koja je i da je najboja prijatejica ni onidila, bila bi se složila na popišani pod kako prazna vrića. Ukratko, ta je je Mara, kad je vidila kako kolure minja, u zadnji čas ćapala pod pazuha i dovukla do katride, a ondar jon je vajalo petavat pjuske, stavjat jon kvasinu pod nos, i na kraju, kad je napola došla sebi, cukaranu jon vodu onidit. Ma sve to ni vele pomoglo, nego je još i

likara vajalo zazvat. I dok je je Mara, nakon što je poslala po likara, onidila do kamare, svukla ono mokrega šnje i onidila jon, kako malen ditetu, čistu robu, i još oprala katridu i ploče u kuhinji, doša je i likar. Mara mu je udija rekla što je bilo, da su stale u kuhinji i malo pripovidale o ženskin poslima, ništa važnoga, da je Žuva, otputa, iz čistega mira, počela minjat kolure, da se ondar onesvistila i da je ona ni ćapala, da bi bila s glavon onidila o ploče, ni mu rekla popišane, možebit i dreto s templima. Likar je ondar kako tuka s Maron iša u kamaru vizitat Žuvu, koja je već mrvu bila došla sebi i samo je, pripovida se, kad ga je vidila da gre prima njon, govorila: „Dojtore moj, dojtore moj“, i ništa mu drugoga, što je je pita, ni mogla reć, nego to „dojtore moj, dojtore moj“. A on je ondar, nakon što jon je vase ruku za puls jon onidit, reka da jon ni ništa, da je to pizdarija, i da će jon ta mala kako slabost brzo pasat.

Nakon što je likar išaća, i Mara se vratila Žuvi u kamaru, našla je je di sedi na bandi od posteje sa sklopjenin rukama. Učinilo jon se je, govori se da je kašnje pripovidala, kako da se moli, ma kad je sela kun nje i stila jon ruku priko ramena, vidila je da se ne moli, nego da jon bidnon, kako da je porebambila, kroz doбота zatvorena justa u jednen duru izahodi: „Johi meni, bidna jan, johi meni, bidna jan, johi meni, bidna jan...“. Tun je je Mara jedno vrime gledala i slušala, kako da misli što će šnjon takon, a ondar jon je rekla: „Ala Žuva, kuco čini“. I još jon je rekla da jon ni ništa, da je to i likar reka, na što jon je prijatejica tri puta uzdahla, za ćapat arije, i ondar jon je, jerbo jon popravo ni bilo ništa, rič po rič onidila sve kako je to s tin Marinon bilo, kako jon je u jedno jutro onidi vrtal, ma alavija, a ne kako je oni njezin nesrića uža, kako mu je lipi obid bila onidila, teću pošnja u kojega je onidila bokun pancete, dva prsta obilata, i još su tin i lazanje, kako je sve izi i kako mu je za žrnadu dala Ivanovu staru ma još novu jaketu. „Tako ti je to, Mara moja, bilo, ne bilo me, ako ni“, govori se da jon je rekla na kraju, a biće da je i temu, nakon što je jedno vrime mućala i uzdisala, nadožunatala da što ću, Mara moja, sadara jan bidna?

Nakon tega je govorila da johi njon, da jon je najboje umrit, da neka je ni, da će zaleć u posteju, da iz kuće više neće izać i da je ona svima govorila

da jon je on, ni mu ni ime više hotila onidit, vrtal uskopa i bob onidi. I ondar jon je jedno vrime iz justih u jednen duru, kako da je kojago molitva, samo rič bob izahodila, bob i bob i bob, dok jon se Mara bidnon ni sažalila, stisla se uz nju, stila jon ruku priko ramena i rekla: „Ala, ala“. E bome. A kašnje je je lipo svitovala što jon tuka činit za da bi jon šćeta od jezičine, neka se tun, ovako oli onako, sve već bilo onidilo, bila što manja. Kako prvo, rekla jon je da ne govori pizdarije, da neće nimalo umrit, da neće zaleć u posteju, da se neće zakopat u kuću, nego da će, kako da se ništa ni sućedilo, i daje činit sve što je do tega dana činila, samo što Marina, ni vrtle, ni bob, više ne smi spominjat, a ni rič jon onidit više iz justih, nijanci u snu, ne smi izać. I su svin se je tin teta Žuva bila složila, jerbo jon u velikanoj nevoji druge pomoći osin prijatejice ni bilo. Jedino je rekla da a kako će se, bidna, moć brez te riči s čejadima onidit. Na to jon je Mara rekla da ona lipo zna koliko jon je draga, ma da će, da jon je i stotinu putih dražja, ako ćuje da jon je ta rič još jedan put kroz justa izašla, ona za nju bit kako da je i ni. I to za sveja.

Insoma, goru jon rič ni mogla onidit, i teta Žuva je je na to, kako da je pristrašeno dite pogledala, a moglo bi bit da jon je tun još i suza od tuge, od straha i od jubavi iz oka spuzla. Ma, što ije ije, ni jon tun Mara bila samo kako jidna i stroga meštija u skuli, nego je je kako prava prijatejica i sama nastojala di je mislila da tuka onidit rič u obranu Žuvine časti, zabudi je kontala da je i sama mrvu kriva, zabudi jon prijatejica siguro u tu nevoju ne bi bila upala da je ona, kad je tukalo, uza nju bila. Znala je da se za ti posal još ni sapluna našlo, ma vaja reć da je isto, di je mogla i koliko je mogla, prijatejicu provala oprat. Ne bi o temu govorila baš dreto, nego bi, kad bi se trefila prilika, malicijozno, kako usput spomenula da jon se čini da je Žuvin vrtal ovega godišća baš alavija sredjen, oli štogo takega, ma nijedna jon se od onih što su do jućera po selu s guston i s velikon pomnjon tetu Žuvu slušale ni na tu udicu hotila ćapat. Insoma, kad bi o temu počela, one koje bi se kun nje našle većinon bi je bilo pogledale, kako da ne znaju o čemu jin to govori, a ako bi kojago i potvrdila da ije, da je baš lipo sredjen, udija bi se vratila na ono o čemu se govorilo prin nego je Mara s Žuvinin vrtlon bila uletila, ne puštajuć jon nijanci da spomene ko jon

ga je tako lipo sredi. A kad je i uspila spomenut da ko je Žuvi vrtal sredi, paralo je kako da nikoga ni briga ni za Žuvin vrtal, ni za Marina. E bome. A najgore je pasala kad jon je jedna, kad je spomenula Žuvin vrtal i Marina koji jon ga je okopa i u nje bob onidi, rekla, i tun jon se još i mrvu kako podsmihnula, da ima svakakih vrtljih za onidit, a ona što je tu držala podruku se tun udija malicijozno uvrgla su tin da bome ije, i to usud. I jerbo bi svak ko bi te dvi ču onidi što su hotile su tin vrtlima što jih je usud reć, Mara je u zadnju od tega posla digla ruke i rekla Žuvi da je zaludu okologovorit što se ne želi čut, da što je, tun je, da vaja da se drži onega što su se dogovorile i da za to što jon se sućedilo ni druge nego pustit da vrime učini svoje. Jerbo, vrime uvik učini svoje.

Ma kad jon se prijatejica obrnula i veselo je pogledala, neka je čula da jon je ta nesrićna rič iz justih bila utekla, oputa se kako nikad cila onidila. Nika jon je lipota kako topli morski val kad te u snu pokrije ćapala i tilo i dušu i od te je lipote samo zinula... Ije, Žuva, puno je lipi!

A tetu Žuvu i prijatejicu jon Maru, jerbo je vrime već bilo učinilo svoje i sve je jopeta bilo kako da ništa ni bilo, možemo lipo i zatvorenin očima gledat kako su se u proćuliće jedna iza druge, svaka u svojen redu, nad bob onidile, baš nad oni zaradi kojega se teti Žuvi i sućedila sva ona nevoja. I jerbo je nebo nad miston kako prlin modro, i bili je oblačić jedan baš nad Zlinjama ferma, i Marinov se bob cili našušuri i viče: vište me, vište me, vište me, i jerbo je vrime za okopat ga i priškopit arivalo, i sve je na svitu onako kako tuka da ije, njih dvi se ćapale posla i usput veselo kako lastavice kolo gnjizda ćućurliču. Ako sve to možemo lipo i zatvorenin

očima onidit, a ne znan zašto ne bi, ondar možemo onidit i tetu Žuvu kako se koji korak iza prijatejice diže za mrvu izdretit škinju, i kako, rastežuć se, brižno i zajubjeno gleda već okopani i priškopjeni bob i tun ondar čut, a što ne bi mogli i to, zabudi se baš ti momenat obadala da je u Marinen redu jedan vrh osta nepriškopjen, kako jon iz justih nehoteć izliće ona rič za koju je prijatejici bila obećala da je više nijanci u snu neće komugo reć. „Mara, jednega si zaboravila onidit“, rekla jon je, i cila se udija od tega što jon je iz justih nehoteć izletilo smrzla. Uteklo jon to usrid sve te lipote, od koje bi čovik i zaplakat moga, i dok se Mara ni prima njon obrnula, a bi je to samo momenat, koliko da okon trepneš, paralo jon je da će jon se kolina jopeta u bumbak onidit, da će se ti čas po našušurenen bobu kako prazna vrića rastrit, i da će jon dole uteć kako jon je i ono jutro u kuhinji bilo uteklo. Ma kad jon se prijatejica obrnula i veselo je pogledala, neka je čula da jon je ta nesrićna rič iz justih bila utekla, oputa se kako nikad cila onidila. Nika jon je lipota kako topli morski val kad te u snu pokrije ćapala i tilo i dušu i od te je lipote samo zinula. Možemo u ten momentu tetu Žuvu onidit kako se bidna mući zabudi su jon lipe riči, što jih može bit prijatejici nikad ni ni rekla, zagropane zadile u grlu, i kako jon umisto njih samo kojago suza stoji pronto za niz črjene obraze jon spuznut. Možemo i to onidit, ma biće prin da je tun, umisto tih u grop svezanih riči, prijatejici uspila samo reć: „Mara moja, lipega li boba!“ I jerbo je je prijatejica tun u svemu kako tuka onidila, gledajuć je kako da će ti čas priko boba prima njon poletit i cilu je izjubit, može se lipo onidit kako jon, dok jon se i očima i justima smije, veselo govori: „Ije, Žuva, puno je lipi!“